

**SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM,
NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA**

SAIF MOHAMMED

**E-LEARNING HASZNÁLATA A SZOCIÁLIS KONSTRUKTIVISTA TANULÁSI
MEGKÖZELÍTÉSBŐL: IRAKI KURDISZTÁNBELI DIÁKOK PERSPEKTÍVÁI A
TÁRSADALOMISMERET ÓRÁKON.**

A DISSZERTÁCIÓ ÖSSZEFOGLALÁSA

TÉMAVEZETŐ:

Dr. KINYÓ LÁSZLÓ

PROFESSZOR ASSZISZTENS

**OKTATÁSELMÉLET
DOKTORI PROGRAM**

**SZEGED, HUNGARY,
2023**

Az értekezés magyar nyelvű összefoglalója

Háttér: Az iraki Kurdisztán régió számos iskolája beépítette gyakorlatába az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazását. Az eredmények azonban azt mutatják, hogy a számítógépek használata csak minimális hatást gyakorolt az osztálytermi környezetre és a tanulási eredményekre. Ez a csekély hatás a társadalomtudományi tantárgyak tanításának és tanulásának tudható be, amely gyakran a tanítás hagyományos szemléletére, a tények és adatok tankönyvekben előforduló nagy arányú jelenlétére vezethető vissza. Ebből adódóan a diákoknak az az érzésük, hogy a tesztek sikeres teljesítéséhez kénytelenek minden információt memorizálni. A technológia pusztá alkalmazása a hagyományos tanítási (pl. tanári előadás) és értékelési módszerek mellett, illetve az a körülmény, hogy a diákok elszigetelten tanulnak (nélkülözik a kollaboratív tanulás bármely formáját), önmagában nem segíti elő a diákok magasabb szintű gondolkodási készségeinek fejlődését. Elérkezett az idő az iskolai tantervek és tanítási gyakorlatok megújítására a társadalomtudományok oktatásának korszerűbb, nyitottabb megközelítése érdekében. Ennek a megközelítésnek együttesen kell magában foglalnia a szociálkonstruktivista szemléletmódot és a technológiát, annak érdekében, hogy a diákok alaposabban elsajátítsák az olyan egyetemes értékeket, mint a demokrácia, a különbségek tisztelete és a másokkal való harmonikus együttélés.

Cél: A keresztmetszeti kutatás célja, hogy feltárja a szociálkonstruktivista tanulási környezet hatását a technológia elfogadottságára, valamint az e-learning eredményeire vonatkozóan iraki kurdisztáni tanulók körében. Emellett a kutatás feltárja a különbségeket a tanulás szociálkonstruktivista megközelítése és a technológia elfogadásának dimenziói között az észlelt e-learning eredmények vonatkozásában a társadalomismeret tantárgyat arab nyelven és az angol nyelven tanuló diákok között.

Helyszín és résztvevők: Az adatgyűjtés az Észak-Irak területén fekvő Erbil kormányzóság állami és magániskolaiban történt, amelyek az iraki Kurdisztáni Regionális Kormány Oktatási Minisztérium illetékességéhez tartoznak. A résztvevők kiválasztása véletlenszerű mintavételi technikával történt, amely kiterjedt 8-12. osztályos diákokra mindkét nem tekintetében. Az adatgyűjtés önkitöltős, papíralapú kérdőívvel történt.

Eszközök: Az adatgyűjtés a szociálkonstruktivista tanulási környezet felmérésére kidolgozott mérőeszközökkel történt (személyes relevancia, kritikai hang, megosztott kontroll, bizonytalanság, tanulói egyeztetések), vizsgáltuk a technológiaelfogadási modell egyes dimenzióit (a technológia használatával kapcsolatos attitűdöt, észlelt hasznosságot, a használat egyszerűségének érzetét, a tanulási lehetőségek feltételeit és a szubjektív normákat), bevontunk néhány további külső változót (a különbözőségek tisztelete, a tanuló gazdasági lehetőségei, az észlelt e-learning eredményei), valamint rendelkezésre álltak demográfiai adatok.

Eredmények és következtetések: A kutatás a konstruktivista pedagógia alkalmazásának jelentőségét hivatott hangsúlyozni a technológiaelfogadási modell és a tanulási eredmények javítása érdekében. A vizsgálat eredményei azt mutatták, hogy a szociálkonstruktivista tanulási környezet kedvező hatást gyakorolt az észlelt e-learning eredményeire, a használat egyszerűségére, az észlelt hasznosságra, a kutatásra, valamint a különbözőségek tiszteletére. A

technológia használatára vonatkozó attitűd és az észlelt hasznosság a pozitív észlelt e-learning eredmények hozzájárulói tényezőinek bizonyulnak. Továbbá, a technológia könnyű használatának érzése pozitív hatást gyakorol mind a technológia használatával kapcsolatos attitűdökre, mind az észlelt hasznosságra. A diákok technológiai tapasztalata pozitívan korrelált a könnyű használat érzésével, de nem korrelált az észlelt hasznossággal. Ezenkívül a társadalomismeret arabul és angolul tanuló diákok összehasonlítása során az eredmények azt mutatták, hogy az angol nyelven tanuló diákok esetében a szociálkonstruktivista tanulási környezet erősebb pozitív hatást gyakorol az észlelt e-learning eredményekre. Ezzel szemben a társadalomismeret arab nyelven tanuló diákok esetében az észlelt hasznosság mutatott erőteljesebb pozitív összefüggést a technológiával kapcsolatos attitűdökkel. Továbbá, a technológia használatához fűződő attitűd pozitív hatása az észlelt e-learning eredményekre erőteljesebb volt a tantárgyat arab nyelven tanuló diákok körében, mint a tantárgyat angol nyelven tanulóknál. Emellett a tanulási lehetőségek észlelt könnyű használatra gyakorolt hatása, valamint a technológia észlelt hasznossága is különbözött a két csoport között. Az angol nyelvű csoportban erőteljesebb pozitív hatás mutatkozott. Ugyanakkor nem volt megfigyelhető szignifikáns különbség az angol és arab tanítási nyelvű tanulócsoportok között a könnyű használat érzésének a technológia használatával kapcsolatos attitűdökre gyakorolt hatásában. Továbbá, az észlelt hasznosság szociálkonstruktivista tanulási környezetre gyakorolt hatásában sem volt egyik csoportnál sem szignifikáns különbség.

A kutatás eredményei várhatóan hatékony és eredményes tanácsadói programok kidolgozásához járulnak hozzá, és támogatják a beavatkozások kidolgozását. Ezek a programok döntő szerepet játszhatnak a tanárok és a diákok technológiahasználattal kapcsolatos nézőpontjainak megváltoztatásában és a lehetséges előnyök tudatosításában.